

КОНГРЕСОВІ ВІСТІ

орган Українського Конгресового Комітету Америки

Ч. 30. СЕРПЕНЬ 1978

ЗМІНА ВАРТИ

На іншому місці назвали ті Загальні Збори чи Конвенції кількох головних центральних установ і організацій, які входять в систему УККА і разом з іншими установами й організаціями формують Український Конгресовий Комітет, центральну централь. На тих зборах обрано нові керівні органи. Деякі обрали нових людей, деякі переобрані давні керівники. За статутом УККА — кожна його складова частина — автономна, вона керується власними статутами, кожна з них має за собою власну традицію, можна з них має власні внутрішні проблеми, які визначають їх зміст і вислід таких їх великих зборів.

Поза всіма сумнівами стоїть правда, що найповнішу роль в УККА грають наші чотири братські Союзи. Вони були основними УККА, вони охоплюють найчисленніший організований масив українських людей в З'єднаних Штатах, їхніми членами є найактивніші громадяни і громадянки в усіх ділянках нашого життя, вони збирали найповніший капітал грошей, але ще, може, повніший капітал заслуг для всієї нашої спільноти, для всієї української справи, тому вони користуються найповнішим авторитетом. Ото ж правильно й логічно вся наша громада в ЗСА з зацікавленням стежила за ходом змін на терені наших братських Союзів, які частково довели до поважних персональних змін на керівних становищах.

Найповніша зміна прийшла на становищі головного передсідника Українського Народного Союзу. Число його організованого членства, заслуговує для української справи взагалі та української спільноти в ЗСА зокрема та сумою зібраного грошового капіталу — це найбільша установа в українському вітчизняному світі. Очевидно, не тільки одна з центральних, але вона була, і належно буде найактивнішою в системі УККА. Не маємо сумніву, що новий головний передсідник УНСОЮЗУ, поважний адвокат, який досконало володіє обома мовами, буде не менше активним в Екзекутиві УККА, як був ним його попередник.

Головний передсідник Українського Робітничого Союзу, який перетворив себе на Український Братський Союз, залишився той сам і він є тепер ексекютивним віце-президентом УККА, який — як згодом був зразу — тісно і гармонійно співпрацює з Центральним УККА. Зате зміна прийшла на становищі головного передсідника Союзу Українців Католиків — Провидіння: давній голова цієї установи, який так само, разом з іншими членами громадських справ і своєю охотою до праці і співпраці в УККА, здобув собі загальну повагу й шанами і дуже жаль, що важка недуга спонукала його кинути свого ставовища в „Провидінні“ і тим самим автоматично виступити з Екзекутиву УККА. Не маємо сумніву, що його наступник, який високоосвічений і громадським духом просяканий духовник, стане також активним членом Екзекутиву.

Переобранням став головним передсідником Українського Народного Союзу — переобрано стала також голова Союзу Українок Америки, одна з найповніших наших центральної, яка охоплює близькість організованого українського жіноцтва в Америці. Вона тут завжди, ті, які були її відвідали і ті, які залишилися на своїх ставовищах чи прийшли на зміну своїм попередникам — це найповніший український народ в цій країні і найповніший член керівних української громади в З'єднаних Штатах.

Хоча правдою є, що всі діла творять люди і що тому вислід праці залежить від людини — її формату, освітнього рівня, індивідуальності і працездатності — проте правдою також є, що люди минаються, а установа залишається. Український Конгресовий Комітет вивазає за час свого існування свою повну життєдіяльність і необхідність екзистенції для добра нашої громади в цій країні та цілої української вільної справи. Ніхто краще не знає, як Центральна УККА, що не все в цій нашій установі ідеально добре і правильне. Але де у світі існує така велика установа чи організація, де все було б ідеально добре і де не було б ніяких недоліків? Український Конгресовий Комітет має своїх, так мовити, хронічних критиків, але дехто з них є „професійним“ критиком, який критикує всіх і всіх, тільки не має почуття самокритики. Центральна УККА, його Екзекутив і Крайова Рада, ніколи не заперечували, що критика не тільки допустима, але й потрібна: щоб була конструктивною критикою, а не деструктивною лаянкою. У керівстві УККА стояли вже різні люди. Вони змінювалися, бо інакше й бути не могло. Але кожна така зміна варті проходила під тим самим гаслом: репрезентуючи громаду — діяти для громади і завжди старатися досягти в межах мінімального бюджету максимальні можливі успіхи. Так було і так буде.

Відбулося засідання Екзекутиву УККА

В суботу, 26-го серпня 1978 р. відбулося в Централі УККА у Нью Йорку засідання пленуму Екзекутиву, у приватності 25-ти її членів. Проводив урядовий віцепрезидент Іван Олексин. В засіданні взяли участь також нові головні передсідники — від УНСОЮЗУ адв. д-р Іван Філіс і Союзу Українців Католиків „Провидіння“ о. кан. Роберт Москаль. Обрано 20 делегатів за 3-й СКВУ, по половині від Відділів та керівних органів. Фінансові справи 3-го СКВУ реферував проф. Б. Гнатюк, організаційні — І. Білінський, концерт — І. Базарко, бенкет — І. Винник, загальні фінанси УККА — Уляна Дячук. Створено Комітет для відзначення роковин штучно Московського створеного великого голоду в Україні. Д-р І. Філіс інформував про план УНСОЮЗУ влаштувати в Вашингтоні маніфестацію в об'єднанні в'язнів в Україні, у співпраці з професором Левоном Добрянським, президентом УККА. Обмірковано теж складну проблему зв'язків з росіянами-антикомуністами. Докладніше про те засідання і коментарі про деякі затронуті там справи — у наступному числі „КВ“.

СКВУ — І БАЙДУЖНІСТЬ ГРОМАДЯНСТВА

Несповна три місяці ділять нас від переведення в Нью Йорку 3-го Світового Конгресу Вільних Українців. Але — дивна і незвичайна річ — в українській пресі нема на цю тему майже ніякої дискусії, так, наче би українська громада не цікавилася великою і багатогранною проблематикою, тісно пов'язаною із 3-м СКВУ. А втім, це має бути не тільки нова можливість маніфестації всього українського вільного світу — могутня маніфестація вірності ідеалам державницької волі, але й має стати форумом, на якому треба би розглянути преріані актуальні складні проблеми та прийняти рішення, які не обмежувалися би до паперових резолюцій.

Проблематика СКВУ охоплює перш за все характер і структуру його Секретаріату. 8 років, які проминули від 1-го СКВУ, також у Нью Йорку, на превеликий жаль виявили таку, скажімо, делікатну, байдужість Секретаріату — чи то за концепцією ротаційної системи щодо осідку Секретаріату (ЗСА, Канада, Європа), чи за концепцією постійного осідку впродовж цілої каденції, що зацікавлення громади цією установою мусило зменшитися. Так завжди було: коли якась установа мала, активна, мала певні успіхи у своїй праці, то вона атракційна і популярна. Коли ж не може показати поважніших конкретних успіхів, то навіть її найповніша фірма не вміє захопити її від байдужості суспільності. Відсутність явного окресленого характеру, зацікавлення і цілей Секретаріату СКВУ створює повсюду трудність його кожному керівнику. Правду казав один з його вищих діячів, що коли Секретаріат СКВУ є еквівалентом наймогутнішого з'їзду всієї української вільної громади у диспорі, то не можна його „відполітизувати“. Але правдою є також, що надаючи Секретаріату СКВУ характер громадської, а не політичної верхівки і що тому діяльність Секретаріату повинна зосереджуватися на таких важливих для всієї української спільноти, розсіяної у диспорі, громадських справах, які самі собою становлять теж „політику“. Во ж збереження нашої особистості та нашої мови при українстві — це теж „політика“. Але практично розв'язати цю і подібні інші цілі — трудна справа. І як це справді та як їх реально й конструктивно розв'язувати — це власне й повинно би стати предметом широких дебат на сторінках вільної преси. Тим часом про це ми чечирим.

Правда, покликано до життя різні Комісії для 3-го СКВУ. Але ці Комісії мають в першу чергу зайнятися безпосередньо самим Конгресом, а не плануванням праці Секретаріату, який вийде з 3-го Конгресу. Само організування 3-го СКВУ, щоб не було поділом двох попередніх — особливо Другого СКВУ — вимагає поглиблення маси суттєвих технічних подробиць, але й також такої підготовки, щоб той 3-й СКВУ мав свій глибокий ідейний зміст, не був трафаретним повторенням своїх двох попередників і став дійсно можливим стовпом на дальшому шляху нашої вільної громади. Тому це просто необхідно скласти всю цю працю на плечі обраних Комісій — їм треба допомогти і таку допомогу повинна дати якнайшвидше громада своїм активним зацікавленням, своїми дебатами на сторінках преси, своїми суттєвими і з'ясуваннями різних сумнівів ще перед з'їздом круглою однієї тисячі вільних українських людей на цю нову маніфестацію єдності. Самої маніфестації замало. Самого вибору нового Секретаріату замало. Треба духовної і ділової атмосфери на 3-му СКВУ і треба реальної конструктивної праці нового Секретаріату.

Дивна апація, яку українська громада проявляє в цій справі — сумне явище. Хочемо поглянути громадсько, щоб вона позбулася цієї апатії і той короткий час, який залишився до відкриття 3-го СКВУ, використати на заповнення сторінок існуючих вільних часописів своїми голосами про всі речі, які пречетні, безпосередньо і посередньо, до 3-го Світового Конгресу Вільних Українців.

НОВІ ВАЖКІ ВТРАТИ

ПАМ'ЯТІ д-ра МАТВІЯ СТАХОВА і д-ра ВОЛ. ГАЛАНА

Така наша сумна дійсність, що майже кожне число цього офіційного органу УККА мусить користуватися на це постійною темою — великими втратами, що їх завдає наша установа і все українське суспільство. В останній тяжкій новій втраті у вітчизні цілий гурт поважних громадян і громадинок, з-посеред яких треба на цьому місці згадати бодай двох — які були тісно пов'язані з українським громадським життям в цій країні та зокрема тісно й безпосередньо працювали у керівних органах УККА.

Д-р Матвій Стахов — видатний журналіст, політик і громадський діяч, доктор прав з дипломом від державного Карлового університету в Празі, професор права в Українському Вільному Університеті та автор сьомою творів з ділянкою новітньої історії України, колишній голова НТШ, та від довгих літ член Екзекутиву УККА. Був членом Статусової і Видавничої Комісії УККА, брав активну участь у кількох останніх Конгресах Українців Америки, був однаково активним учасником українських вільних змагань, як активним громадським політичним

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

У дні 22-го липня 1978 р. в Нью Йорку відбулося пленарне засідання Підготовчого Комітету III Світового Конгресу Вільних Українців. В ньому взяли участь о. митрат д-р Василь Кушнір, голова; Іосип Лисогір і Микола Плав'юк, заступники голови; д-р Микола Кушета, голова Програмової Комісії; Ігнат Білінський, голова Організаційної Комісії; о. митрат Мирослав Харина, голова Комісії церковно-релігійних справ; д-р Богдан Гнатюк, голова Фінансової Комісії; Леонід Філь, голова Номінаційної Комісії; мгр Іван Базарко, голова Мистецької Підкомісії; мгр Іван Винник, голова Бенкетової Підкомісії; Василь Кирилюк, голова Верифікаційної Комісії; Іван Олексин, ексекютивний заступник президента УККА; мгр Борис Потаненко, керівник бюро СКВУ в Нью Йорку, та д-р Аскольд Лозинський, віпоручник Відділу УККА в Нью Йорку.

У висліді проведеної підготовчої праці стверджено, що III СКВУ відбудеться в дніх від 23-го до 26-го листопада 1978 р. в готелі „Американа“, 801 Seventh Avenue, Tel. (212) 581-1000. Напередодні Конгресу відбудеться з'їзд і конференції Рад і Комісій СКВУ та міжкrajових організацій — членів СКВУ. Всі вони повинні закінчити свою працю перед відкриттям III Конгресу СКВУ.

В дні 23-го листопада 1978 р. о. год. 2.00 по полудні відбудеться екуменічний молебень у Катедрі св. Патрика в Нью Йорку з участю Владик і священства Українських Церков. Святочне відкриття III Конгресу відбудеться того ж дня о. год. 4.00 по полудні в готелі „Американа“ з окремим відзначенням 60-річчя проголошення Державної Суверенності й Свободи Українського Народу.

В програмі Конгресу передбачено звіт керівних органів СКВУ за останні п'ять років та дискусії над ними, три програмові доповіді, екуменічні поправки до статуту СКВУ, вибір нових керівних органів СКВУ, схвалення бюджету СКВУ та схвалення напрямних дії СКВУ на чергову каденцію.

Окремо намічено план акцій під кличем „В оборону прав України і поневолення Московію народів — за деколонізацію СРСР“, про що наша спільнота буде своєчасно повідомлена.

У четвер, 23-го листопада 1978 р., о. год. 6.30 вечора в залі „Карнегі Голл“ відбудеться конгресовий концерт з участю чоловічого хору „Гомін“ з Англії, жіночого хору „Веснівка“ з Торонто, Канада, мішаного хору „Думка“ з Нью Йорку та Павла Плішки, баса Метрополітальної Опери Нью Йорку. В суботу, 25-го листопада, о. год. 7.30 вечора в готелі „Американа“ відбудеться конгресовий бенкет з участю делегатів, почесних гостей Конгресу та широкій українській громаді Нью Йорку й околиць. До участі в конгресовому бенкеті запрошено представників американського уряду та урядів інших країн українського поселення і представників світових конгресів інших народів. На головному промові Президія Секретаріату СКВУ вирішила запросити генерала Петра Григоренка.

Президія Секретаріату СКВУ пригадує, що управленими до висилки делегатів на III СКВУ: Українська Католицька Церква — 20 делегатів, Українська Православна Церква — 20 делегатів, Українська Евангельська і Батистська Об'єднання — 10 делегатів, центральні репрезентації Канади, ЗСА, Європи, Австрії, Аргентини і Бразилії — по 20 делегатів, міжкrajові надбудови — члени СКВУ — по 5 делегатів, кrajові організації — члени СКВУ — по 3 делегати. Зголошення слід закінчити до 31-го

серпня 1978 р. на адресу Президії Секретаріату СКВУ.

Крім управлених делегатів, Президія Секретаріату СКВУ запросила як почесних гостей Конгресу Владик Української Католицької та Української Православної Церков, членів Проводів Українських Евангельських і Батистських Об'єднань, голів українських монашеских чинів, лідерів українських політичних організацій та установ. Всі центральні репрезентації запрошують на III СКВУ представників урядів країн свого поселення та парламентарів українського роду. До початку Президії III СКВУ Президія вирішила запросити представників Українських Церков, голову СФУЖО і голів центральних репрезентацій Канади, ЗСА, Європи, Австрії, Аргентини і Бразилії. Всім зголошеним делегатам бюро Президії Секретаріату СКВУ вишле окремі картки резервації готельних приміщень. Всі гості, які бажають перебувати в готелі „Американа“ під час Конгресу, повинні зробити резервації безпосередньо в адміністрації готелю. Для одержання знижкових цін, слід зголошити, що гості братимуть участь у III СКВУ.

Конгресова оплата для делегатів Конгресу становить 50.00 дол.; конгресова оплата для гостей Конгресу — 20.00 дол.; квитки вступу на конгресовий бенкет — 30.00 дол.; квитки вступу на конгресовий концерт — 5.00, 7.00 і 10.00 дол. Оплата за бенкетовий квиток включена в конгресову оплату делегатів. Всі делегати і гості одержать друковані звіти з діяльності Президії Секретаріату СКВУ та видання в англійській мові з інформаційними матеріалами про діяльність СКВУ на відтинку оборони українських політичних в'язнів, Церкви і релігії в Україні. Окремо можна буде набути збірник СКВУ та інші видання.

Проведення запланованої програми Конгресу і його підготовка коштують на основі досвіду з I і II Конгресів, біля 100,000.00 Тому Президія Секретаріату СКВУ закликає проводити центральних репрезентацій, міжкrajових надбудов і кrajових організацій в часі від 15-го вересня до 15-го жовтня 1978 р. провести збірку на фонд III СКВУ. Всю українську громаду просимо підтримати цю акцію і складати пожертви через центральні репрезентації або прямо на адресу Президії Секретаріату: 239A Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6S 1P6.

Одночасно закликаємо тих, які ще не розписалися за Травневу Збірку, або не впили в цілості задекларованих пожертв, скінчити розрахунки не пізніше 31-го серпня 1978 р. з Президією Секретаріату СКВУ, щоб можна було з нагоди III СКВУ опублікувати повний список жертводавців на фонд СКВУ, як також наділити грамотами поодиноких осіб за впадіння більш пожертв.

Президія Секретаріату СКВУ закликає проводити складових організацій підбати, щоб усі вони були заступлені своїми делегатами на III СКВУ. Українську спільноту просимо підтримати збірку на фонд СКВУ і масовою участю в екуменічному молебні, концерті, бенкеті, як також у нарадах III Конгресу в характері гостей дати вияв солідарності, єдності і сили нашої спільноти у вільному світі. Тільки об'єднано ми зможемо гідно заманіфестувати наше бажання і здібність допомогти українському народові в його боротьбі за визволення і скріпити силу української спільноти поза межами України.

Президія Секретаріату СКВУ

1-го серпня 1978 р.

ШАНОВНІ ГРОМАДЯНИ:

Кожна громадсько-суспільна праця й проведення акцій для добра української спільноти вимагає матеріальної бази — вимагає фінансів.

Листе власними фондами, що їх жертвувє українська громада у вільному світі, можемо гідно й незалежно борювати українську національну справу.

Світовий Конгрес Вільних Українців може відбутися і переверсти свою працю виключно завдяки фінансовій допомозі української спільноти у вільному світі.

Проведення Третього Світового Конгресу Вільних Українців, зокрема продовження діяльності Секретаріату СКВУ, вимагають значних коштів. Тому просимо Вас поспішити із щедрих даними.

Не ждти на збірників, щоб вони прийшли до Вас. Збірником для кожного із нас має бути наша совість, наша національна свідомість, наша гордість, що можемо щедро пожертвувати для добра української справи, і наше благородне почуття, що ми чесно виконали свій національний обов'язок.

Візьмо, що нікі вороги підмінять і заті, нікі віддали від України, ні час ні простори не приглушили Вашого патріотичного почуття.

Візьмо український людий так гаряче, як візьмо в суспільність боротьби народу за волю.

Український Конгресовий Комітет Америки, Ін.

і Фінансова Підкомісія для підготовки Третього СКВУ.

Перешліть Ваш даток на Фонд Третього Конгресу СКВУ. Чеки вставляти на:

Ukrainian Congress Committee of America

288 Second Ave. New York, N.Y. 10008

Датки можна відсылати від доходу податку по-кількох числах на число: 13-5600215.

До Українського Конгресового Комітету Америки:

Додією діяльності СКВУ і бажано причинитися до успішного відбуття Третього Конгресу СКВУ, а зокрема продовження діяльності Секретаріату СКВУ, тому переішлю чек на \$

підпис і адреса

